

Sygn. akt VI GC 2066/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: asesor sądowy Barbara Golec

Protokolant: Justyna Leszczyńska

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P. (1)

przeciwko L. P. (1)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego L. P. (1) na rzecz powoda J. P. (1) kwotę 17 130,51 zł (siedemnaście tysięcy sto trzydzieści złotych pięćdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot:

- 11 250,00 zł od dnia 1 stycznia 2016 r.,

- 5 880,51 zł od dnia 19 sierpnia 2016 r.;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 784,80 zł (jeden tysiąc siedemset osiemdziesiąt cztery złote osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

asesor sądowy

Sygn. akt VI GC 2066/18

UZASADNIENIE

Powód J. P. (1) wniósł w dniu 10 lipca 2018 r. przeciwko pozwanemu L. P. (1) pozew o zapłatę kwoty 26 688 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r., a także zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Podał, że pozwany i powód byli dwoma z czterech wspólników spółki cywilnej, a w ramach działalności gospodarczej spółki zawarli umowy z (...) S.A. w P. (...) S.A. w Ż.. Wierzyciela wspólników spółki (...) spłacił do kwoty 65 000 zł dłużnik rzeczowy J. S.. Następnie dłużnik ten wniósł pozew przeciwko powodowi, a w wyniku postępowania łącznie uzyskał kwotę 83 231,84 zł. Powód zapłacił również (...)S.A. dług wspólników spółki w wysokości 23 522,04 zł. Łącznie powód spłacił zadłużenie wspólników spółki w kwocie 106 753,88 zł, a 25% z tej kwoty domaga się od pozwanego (k. 2-3).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 sierpnia 2018 r. powództwo uwzględniono w całości (k. 34).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa, a także zasądzenie zwrotu kosztów procesu według spisu kosztów. Zakwestionował zasadę swej odpowiedzialności i wysokość roszczenia. Podniósł, że spółka cywilna została rozwiązana, a roszczenie uległo przedawnieniu. Zarzucił, że brak jest podstaw do domagania się przez powoda zwrotu części należności za koszty procesu i odsetki, gdyż pozwany nie wiedział o procesie z powództwa J. S. i nie mógł przystąpić do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego. Według pozwanego, postępowanie to było przez powoda prowadzone wadliwie. Wskazał, że dług wobec (...) S.A. został zapłacony do kwoty 180 000 zł, a pozostałą część roszczenia wierzyciel miał dochodzić od pozostałych dłużników. Pozwany z wymienionej kwoty zapłacił 72 000 zł, co odpowiada zobowiązaniu i wobec (...) i wobec pozostałych wspólników. Zauważył, że udział powoda w spółce cywilnej wynosił 37,5%, a powód nie wykazał, by spłacił długi w wysokości przekraczającej jego udział w stratach. Według pozwanego powód nie wykazał, by zadłużenie wobec (...) S.A. dotyczyło też pozwanego. Pozwany podniósł również zarzut potrącenia swojej wierzytelności w kwocie co najmniej 70 000 zł, stanowiącej 25% środków przelanych przez powoda z rachunku spółki na rzecz innej spółki oraz na własny rachunek (35 000 zł), a także roszczenie odszkodowawcze pozwanego. Powód bowiem niewłaściwie prowadził sprawy spółki i doprowadził do jej niewypłacalności, w wyniku czego pozwany stracił wkład, udział w majątku wspólnym oraz korzyści, a także spłacał długi (łącznie 35 000 zł). Zarzucił ponadto naruszenie zasad współżycia społecznego i zakwestionował roszczenie odsetkowe (k. 40-44).

W piśmie złożonym dnia 29 listopada 2019 r. powód sprecyzował, że na zapłaconą na rzecz J. S. kwotę składa się: należność główna 65 000 zł, koszty sądowe za obie instancje 8 667 zł oraz odsetki w kwocie 9 564,84 zł (k. 264).

Dla językowego uproszczenia, w dalszej części „zobowiązania spółki” rozumieć należy jako zobowiązania, których podmiotami byli łącznie wszyscy wspólnicy i które powstały po ich stronie na skutek tego, że byli wspólnikami spółki cywilnej. Wyjaśnić trzeba także, że zawarta przez wspólników umowa spółki cywilnej pod nazwą (...)s.c., zwana dalej dla ułatwienia spółką cywilną lub spółką, stanowi jednostkę organizacyjną pozbawioną zdolności prawnej. Prawidłowym zatem oznaczeniem spółki byłoby wskazanie wszystkich wspólników, gdyż to, co nazywa się spółką cywilną, nie posiada własnej, odrębnej od wspólników osobowości.

Sąd ustalił, co następuje.

W dniu 3 listopada 2009 r. powód J. P. (1), pozwany L. P. (1), N. G. (1) oraz W. R. (1) zawarli umowę spółki cywilnej pod nazwą (...)s.c. (zwana dalej spółką cywilną lub spółką). Przedmiotem działalności spółki był handel artykułami spożywczymi, przemysłowymi pochodzenia krajowego i zagranicznego, alkoholami do zawartości 18% oraz piwem. Spółka została zawarta na czas nieokreślony. Udziały wspólników wynosiły odpowiednio: powoda – 37,5%, pozwanego – 25%, N. G. (1) – 12,5%, W. R. (1) – 25%. Zgodnie z umową każdy wspólnik był uprawniony i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki w sprawach nieprzekraczających zwykłego zarządu (zwykłych spraw spółki). Zobowiązania lub wydatki przekraczające kwotę stanowiącą równowartość 5 000 zł przekraczały zakres zwykłego zarządu. Do czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu konieczna była uchwała wspólników. Każdy wspólnik bez zgody pozostałych wspólników mógł wykonać czynność nagłą, której zaniechanie mogłoby narazić spółkę na niepowetowane straty. Każdy wspólnik był uprawniony do reprezentowania spółki na zewnątrz w granicach uprawniających go do prowadzenia jej spraw. Każdy wspólnik był uprawniony do udziału w zyskach (proporcjonalnie według udziałów) i w tym samym stosunku uczestniczył w stratach. Każdy wspólnik mógł wystąpić ze spółki, wypowiadając swój udział na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego. Z ważnych powodów wspólnik mógł wypowiedzieć swój udział bez zachowania terminów wypowiedzenia. Spółka mogła być rozwiązana za zgodą wszystkich wspólników w każdym czasie.

dowód: umowa spółki k. 4-6, przesłuchanie powoda – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 273v-274v, przesłuchanie pozwanego – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 274v-276

Sprawy spółki faktycznie prowadził powód. Pozostali wspólnicy akceptowali ten stan, byli także informowani o działalności spółki przez powoda, mieli dostęp do dokumentacji księgowej spółki. Spółka współpracowała m.in. z (...) S.A. w P. oraz (...)S.A. w Ż.. Zdarzały się konflikty powoda z pozostałymi wspólnikami.

Weześniej strony współpracowały w ramach innych, analogicznie funkcjonujących spółek cywilnych, w różnych składach osobowych, a sprawy jednej z nich prowadził powód. Działalność poprzednich spółek generowała zyski.

dowód: wnioski o zawezwanie do próby ugodowej k. 88-90, 92-93, 95-97, przesłuchanie powoda – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 273v-274v, przesłuchanie pozwanego – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 274v-276,

pozew k. 2-4, odpowiedź na pozew pozwanego L. P. (1) k. 82-83, wyrok Sądu Okręgowego w G.z dnia 1 czerwca 2011 r. k. 236, uzasadnienie wyroku k. 246-249 – akt (...)

pozew k. 2-4, oświadczenie N. G. (1) o wypowiedzeniu umowy spółki cywilnej k. 11, oświadczenie powoda i pozwanego k. 13, zaświadczenie (...)S.A. k. 14, aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (...) k. 16, wyrok Sądu Rejonowego w R.z dnia 7 kwietnia 2016 r. k. 229, uzasadnienie wyroku k. 237 – akt (...)

pozew k. 2-4, faktury k. 6-10, wyrok Sąd Rejonowego w R. z dnia 24 listopada 2014 r. k. 166, uzasadnienie wyroku k. 173-175, wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 czerwca 2015 r. k. 258 – akt sprawy (...)

Na rachunek bankowy spółki cywilnej wpłat dokonywali zarówno powód, jak i pozwany, a także wspólnicy (...)S.C. J. P. (1) L. P. (1), N. G. (1), W. R. (1). Na rzecz wymienionych podmiotów dochodziło również do wypłat środków z rachunku spółki. Miały także miejsce wpłaty na rachunek własny ze strony spółki. Z rachunku wypłat dokonywała także N. G. (1), już po wypowiedzeniu przez nią umowy spółki.

Łącznie na rzecz powoda wypłacono kwotę 36 230 zł (1 000 zł + 1 000 zł + 500 zł + 1 500 zł + 1 500 zł + 1 500 zł + 20 000 zł + 7 500 zł + 230 zł), a na rzecz pozwanego kwotę 30 730 zł (1 000 zł + 1 000 zł + 1 000 zł + 20 000 zł + 7 500 zł + 230 zł). Powód wpłacił na rachunek spółki kwotę 90 189,42 zł (18 500 zł + 16 900 zł + 17 050 zł + 35 000 zł + 2 739,42 zł), w tym zwrot z tytułu szkody w kwocie 2 739,42 zł. Pozwany tymczasem nie wpłacił żadnej kwoty na rachunek spółki.

dowód: zaświadczenie (...)S.A. k. 112, historia rachunku k. 113-147, przesłuchanie powoda – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 273v-274v, przesłuchanie pozwanego – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 274v-276

pozew k. 2-4, oświadczenie N. G. (1) o wypowiedzeniu umowy spółki cywilnej k. 11, oświadczenie powoda i pozwanego k. 13, zaświadczenie (...)S.A. k. 14, aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (...) k. 16, wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 7 kwietnia 2016 r. k. 229, uzasadnienie wyroku k. 237 – akt (...)

N. G. (1) i W. R. (1) wypowiedzieli swoje udziały w spółce w dniu 10 sierpnia 2010 r., ze skutkiem od dnia 16 sierpnia 2010 r. W dniu 17 sierpnia 2010 r. powód i pozwany zawarli aneks do umowy spółki cywilnej, wskazując, że powód posiada wkład 7 500 zł w gotówce, a pozwany – 5 000 zł. Udział powoda wynosił 60%, a pozwanego – 40%.

dowód: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej k. 95-97

pozew k. 2-4, oświadczenie N. G. (1) o wypowiedzeniu umowy spółki cywilnej k. 11, oświadczenie powoda i pozwanego k. 13, zaświadczenie (...)S.A. k. 14, aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (...)k. 16 – akt(...)

W dniu 8 października 2010 r. N. G. (1) i W. R. (1) wnieśli dwa pozwy przeciwko stronom niniejszego postępowania oraz (...) S.A., a także (...)S.A. o ustalenie nieważności, względnie bezskuteczności zawieszonych umów dotyczących zakupu towarów spożywczych. Według wspólników, umowy zostały zawarte wbrew zasadom reprezentacji spółki

cywilnej, tj. bez podjęcia przez współników stosownej uchwały. Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2011 r. Sąd Okręgowy w G. w sprawie o sygn. akt (...) oddalił oba powództwa.

dowód: pozew k. 2-4, odpowiedź na pozew pozwanego L. P. (1) k. 82-83, wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 1 czerwca 2011 r. k. 236, uzasadnienie wyroku k. 246-249 – akt (...)

W dniu 22 listopada 2010 r. nakazem zapłaty w sprawie(...) zasądzono solidarnie od powoda, pozwanego, N. G. (1), W. R. (1), M. R. i A. P. na rzecz (...) S.A. w P. kwotę 382 103,04 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 października 2010 r. oraz kwotę 11 994 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

dowód: nakaz zapłaty k. 48

W dniu 29 października 2010 r. spółka cywilna została przez strony rozwiązana. Spółka nie posiadała majątku, który pozwalałby na zaspokojenie wierzycieli. Pozostało niespłacone zadłużenie m.in. względem (...)S.A. i (...) S.A.

dowód: rozwiązanie spółki k. 46, przesłuchanie powoda – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 273v-274v, przesłuchanie pozwanego – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 274v-276

W dniu 8 marca 2011 r. nakazem zapłaty w sprawie (...) zasądzono solidarnie od powoda, pozwanego, N. G. (1) i W. R. (1) na rzecz (...) S.A. w Ż. kwotę 84 063,43 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2010 r. oraz kwotę 4 668 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Nakaz ten uprawomocnił się wobec N. G. (1) i W. R. (1). Powód oraz pozwany zaskarżyli nakaz co do kwoty 12 507,15 zł, z czego zasądzono solidarnie kwotę 3 374,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2010 r. oraz kwotę 5 138 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Co do kwoty 9 132,81 zł postępowanie umorzono wobec powoda i pozwanego.

dowód: nakaz zapłaty k. 66, wyrok z dnia 23 sierpnia 2011 r. k. 68-69

W dniu 27 czerwca 2011 r. powód oraz pozwany zawarli z (...) S.A. porozumienie w przedmiocie spłaty przez nich wierzytelności stwierdzonej nakazem zapłaty z dnia 22 listopada 2010 r. w sprawie (...). Na mocy porozumienia powód oraz pozwany zobowiązali się zapłacić wierzycielowi spółki kwotę 180 000 zł w ratach. Jeżeli po zapłacie należności w kwocie 180 000 zł w terminie pozostała część zobowiązania wynikająca z nakazu zapłaty nie została wyegzekwowana od pozostałych dłużników wymienionych w nakazie, wierzyciel po upływie 3 miesięcy od zapłaty przez powoda i pozwanego kwoty 180 000 zł, mógł dochodzić spłaty pozostałego zadłużenia od wszystkich dłużników, w tym powoda i pozwanego. W przypadku, gdy całość zobowiązania głównego wraz z kosztami procesu zostałaby zapłacona (...) S.A. do czasu zapłaty przez powoda i pozwanego kwoty 180 000 zł, wierzyciel nie dochodziłby od wymienionych zasądzonych odsetek i cofnąłby w stosunku do nich wnioski egzekucyjne.

Pozwany na rzecz (...) S.A. uiścił łącznie kwotę 72 000 zł. Powód również dokonywał spłat na rzecz wierzyciela spółki.

Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2013 r. komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne wobec powoda oraz pozwanego.

dowód: porozumienie z dnia 27 czerwca 2011 r. k. 49-50, potwierdzenia wpłat k. 51, 53, potwierdzenia przelewów k. 55-62, postanowienie z dnia 26 czerwca 2013 r. k. 63, przesłuchanie powoda – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 273v-274v, przesłuchanie pozwanego – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 274v-276

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2012 r. Sąd Rejonowy wJ. Z. w sprawie (...) zasądził od powoda na rzecz J. S. kwotę 65 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 września 2011 r. oraz kwotę 6 867 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. J. S. jako dłużnik rzeczowy spłacił dług powstały w związku z działalnością spółki cywilnej w kwocie 67 000 zł na rzecz (...)S.A. Wyrokiem z dnia 21 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w G. w sprawie (...) oddalił apelację powoda oraz zasądził od powoda na rzecz J. S. kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W toku postępowania powód wniósł o przyznanie pozwanego. Zawiadomienie o sprawie zostało wysłane na adres: J. Z., ul. (...). Korespondencja kierowana do pozwanego została zwrócona jako niepodjęta w terminie.

Powód zapłacił łącznie na rzecz J. S. kwotę 83 231,84 zł w okresie od 16 maja 2013 r. do 17 grudnia 2014 r., w tym w dniu 16 maja 2013 r. kwotę 10 000 zł, w dniu 29 maja 2013 r. kwotę 10 000 zł.

dowód: wyrok z dnia 19 kwietnia 2012 r. k. 7, uzasadnienie k. 8-9, wyrok z dnia 21 marca 2013 r. k. 10, uzasadnienie k. 11-15, potwierdzenia przelewów k. 19-27, przesłuchanie powoda – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 273v-274v

pozew z dnia 8 sierpnia 2011 r. k. 3-6, sprzeciw od nakazu zapłaty k. 24-26, zawiadomienie pozwanego o sprawie z potwierdzeniem odbioru k. 47, 56, wyrok Sądu Rejonowego w J. Z. z dnia 19 kwietnia 2012 r. k. 60, wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 21 marca 2013 r. k. 133 – akt sprawy (...)

W dniu 15 czerwca 2012 r. strony postępowania wniosły pozew przeciwko N. G. (1) o zapłatę kwoty 7 007,70 zł wraz z odsetkami umownymi od poszczególnych kwot. Dochodzona kwota stanowiła należność spółki z tytułu sprzedaży N. G. (1) napojów w miesiącach od czerwca do sierpnia 2010 r. Wyrokiem z dnia 24 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w R. w sprawie (...) zasądził od N. G. (1) na rzecz powoda kwotę 4 204,62 zł, a na rzecz pozwanego – 2 803,08 zł, wraz z odsetkami. Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w G. w sprawie (...) oddalił apelację N. G. (1).

dowód: pozew k. 2-4, faktury k. 6-10, wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 24 listopada 2014 r. k. 166, uzasadnienie wyroku k. 173-175, wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 czerwca 2015 r. k. 258 – akt sprawy (...)

Powód pismem z dnia 6 sierpnia 2013 r. wniósł o zawiązanie do próby ugodowej pozwanego, N. G. (1) i W. R. (1), domagając się zawarcia ugody, w której przeciwnicy zobowiązaliby się solidarnie zapłacić na jego rzecz kwotę 3 000 000 zł. Kwota ta stanowiła odszkodowanie za doprowadzenie do zakończenia działalności spółki cywilnej.

dowód: wniosek o zawiązanie do próby ugodowej k. 95-97, potwierdzenie odbioru k. 99

W dniu 30 sierpnia 2013 r. strony niniejszego postępowania wniosły pozew przeciwko N. G. (1) o zapłatę kwot: na rzecz powoda 23 046 zł, a na rzecz pozwanego – 15 364 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 września 2010 r. Dochodzona kwota odpowiadała wypłaconym nienależnie środkom z rachunku bankowego spółki przez N. G. (1) po jej wystąpieniu ze spółki. Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy w R. zasądził od N. G. (1) na rzecz powoda kwotę 23 046 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 września 2010 r., a na rzecz pozwanego kwotę 15 364 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 września 2010 r.

dowód: pozew k. 2-4, oświadczenie N. G. (1) o wypowiedzeniu umowy spółki cywilnej k. 11, oświadczenie powoda i pozwanego k. 13, zaświadczenie (...) S.A. k. 14, aneks nr (...) do umowy spółki cywilnej (...) k. 16, wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 7 kwietnia 2016 r. k. 229, uzasadnienie wyroku k. 237 – akt (...)

Pozwany wniósł w dniu 25 kwietnia 2014 r. o zawiązanie powoda do próby ugodowej w przedmiocie kwoty 1 000 000 zł jako odszkodowania za nienależyte prowadzenie spraw spółki cywilnej przez powoda. Pozwany złożył kolejny wniosek w tym przedmiocie w dniu 4 sierpnia 2016 r.

dowód: wnioski o zawiązanie do próby ugodowej k. 88-90, 92-93

Pismem z dnia 30 lipca 2014 r. wierzyciel (...) S.A. wszczął postępowanie egzekucyjne w oparciu o nakaz zapłaty z dnia 8 marca 2011 r. sygn. akt (...) przeciwko wszystkim czterem współnikom spółki cywilnej, wnosząc o wyegzekwowanie kwoty 74 930,62 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu w wysokości 4 668 zł. W postępowaniu tym pozwany wniósł skargę na czynność komornika.

W toku postępowania na skutek zajęcia wierzytelności powoda w (...) oraz w urzędzie skarbowym wyegzekwowano łącznie kwotę 23 522,04 zł – 205,04 zł w dniu 17 listopada 2014 r. oraz 23 317 zł w dniu 29 grudnia 2014 r. Na poczet należności głównej zaliczono kwotę 14 431,74 zł, na poczet kosztów sądowych 4 668 zł, na poczet zaliczki wpłacanej przez wierzyciela 369,08 zł, na poczet kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym 900 zł, na poczet kosztów egzekucji 3 153,22 zł. Powód chciał zapłacić jeszcze kwotę 3 311,57 zł, tak aby łącznie pokryć 37,5% z należności głównej w wysokości 71 556,28 zł, tj. kwotę 26 833,61 zł. Analogicznie, powód chciał uiścić 37,5% kosztów postępowania sądowego oraz kosztów zastępstwa prawnego.

Postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2015 r. komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela.

dowód: pismo komornika z dnia 16 czerwca 2016 r. k. 18, 258, wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego k. 247-248, zawiadomienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego k. 249-251, odpowiedź komornika na skargę k. 252, pismo powoda k. 253-255, postanowienie z dnia 10 sierpnia 2015 r. k. 256, pismo powoda k. 257, przesłuchanie powoda – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 273v-274v, przesłuchanie pozwanego – nagranie rozprawy z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz protokół skrócony k. 274v-276, informacja komornika sądowego z dnia 26 lutego 2020 r. k. 290

Wezwaniem do zapłaty z dnia 4 grudnia 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 20 600 zł do końca 2015 roku, powołując się na spłatę długu spółki na rzecz J. S.. Wezwanie zostało wysłane do pozwanego w dniu 9 grudnia 2015 r. Pozwany odmówił zapłaty.

dowód: wezwanie do zapłaty k. 16-17, pismo powoda z dnia 29 marca 2016 r. k. 103, pismo pozwanego z dnia 26 kwietnia 2016 r. k. 105, pismo pozwanego z dnia 5 stycznia 2016 r. k. 107

Pismem z dnia 27 stycznia 2016 r. pozwany wezwał powoda do zapłaty kwoty 36 000 zł tytułem odszkodowania w związku z zapłatą przez pozwanego części długu spółki cywilnej na rzecz (...) S.A. Powołał się na nieudolne prowadzenie przez powoda działalności spółki.

dowód: wezwanie do zapłaty k. 101

W dniu 13 czerwca 2016 r. powód złożył wniosek o zawezwanie do próby ugodowej pozwanego oraz współników N. G. (1) i W. R. (1) w przedmiocie zawarcia ugody, na postawie której każdy z przeciwników zapłaciłby powodowi kwotę 26 850 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 stycznia 2016 r. Powołał się na spłatę zadłużenia spółki względem J. S. i (...) S.A. Odpis wniosku wraz zawiadomieniem o terminie rozprawy pozwany odebrał w dniu 17 sierpnia 2016 r., a korespondencja została skierowana pod adres: J. Z., ul. (...). Na posiedzeniu pojednawczym w dniu 1 grudnia 2016 r. nie doszło do zawarcia ugody.

dowód: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej k. 2-3, potwierdzenie odbioru k. 20, protokół posiedzenia k. 24 - akt (...)

W dniu 13 kwietnia 2017 r. pozwany wniósł przeciwko N. G. (1) i W. R. (1) pozew o zapłatę solidarnie kwoty 49 900 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2014 r. tytułem szkody, jaką wymienieni współnicy wyrządzili, pobierając środki z rachunku spółki. Pozwany dochodził od współników roszczeń regresowych, gdyż spłacił na rzecz wierzyciela spółki (...) S.A. kwotę co najmniej 28 800 zł, a także utracony wkład oraz utracone dochody. W dniu 29 marca 2019 r. Sąd Rejonowy w R. uwzględnił powództwo wyrokiem zaocznym wydanym w sprawie (...).

dowód: pozew k. 221-226, protokół k. 227, wyrok z dnia 29 marca 2019 r. k. 228

Pismem nadanym dnia 12 października 2018 r. pozwany złożył powodowi oświadczenie o potrąceniu przysługującej mu wierzytelności w kwocie 70 000 zł z rzekomą wierzytelnością powoda w kwocie 26 688 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 stycznia 2016 r. dochodzoną w niniejszym postępowaniu. Uzasadniając swoje roszczenie wskazał, że powód

dokonywał bezprawnych przelewów na konto spółki cywilnej (...), która została wcześniej rozwiązana oraz na swoje konto osobiste. Pozwany wymienił przykładowe przelewy, których suma wynosiła 125 300 zł. Mając na uwadze udział pozwanego w zyskach i stratach spółki, powód powinien według pozwanego zwrócić mu 25% przelanych środków w kwocie co najmniej 35 000 zł. Pozostała kwota 35 000 zł stanowiła według pozwanego odszkodowanie za nienależyte prowadzenie spółki, co doprowadziło do utraty przez pozwanego wkładu, korzyści, udziału w majątku spółki, konieczności spłaty zadłużenia względem wierzycieli spółki, w tym na rzecz (...) S.A. Pozwany zaznaczył, że oświadczenie nie było równoznaczne z uznaniem roszczenia powoda, które pozwany kwestionował co do zasady i wysokości.

dowód: oświadczenie o potrąceniu z potwierdzeniem nadania k. 111

Powód wniósł o zasądzenie od W. R. (1) kwoty 26 688 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. tytułem zwrotu części zadłużenia spłaconego przez powoda na rzecz wierzycieli spółki – J. S. i (...) S.A. W dniu 9 stycznia 2018 r. w sprawie wydano nakaz zapłaty, który uprawomocnił się z dniem 30 stycznia 2018 r.

dowód: pozew k. 2-3, nakaz zapłaty z dnia 9 stycznia 2018 r. k. 80, zarządzenie k. 91 – z akt (...)

Powód dochodzi od N. G. (1) kwoty 13 344 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. tytułem zwrotu części zadłużenia spłaconego przez powoda na rzecz wierzycieli spółki – J. S. i (...) S.A. W dniu 23 grudnia 2019 r. w sprawie wydano nieprawomocny nakaz zapłaty.

dowód: pozew k. 2-3, nakaz zapłaty z dnia 23 grudnia 2019 r. k. 43– z akt (...)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dokumenty, a także przesłuchanie stron. Powód i pozwany rozbieżnie zeznawali co do szczegółów prowadzenia działalności spółki oraz wiedzy pozwanego o procesie zainicjowanym przez J. S.. Należy wskazać, że okoliczności pobierania przez powoda wynagrodzenia za prowadzenie spółki, jego ówczesnego stanu zdrowia, działania pozwanego, by zmienić osobę zarządzającą działalnością spółki nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Podobnie, z uwagi na zakres odpowiedzialności pozwanego i podnoszone przez niego zarzuty, nie było istotnym, czy i od kiedy wiedział o powództwie J. S. przeciwko powodowi. Także wiedza pozwanego o wysokości roszczeń wierzycieli spółki pozostawała bez wpływu na jego odpowiedzialność za długi spółki, a zatem i odpowiedzialność regresową wobec powoda. Jeśli chodzi o powoda, to w świetle jego zeznań w postępowaniu w sprawie o sygn. akt (...), jego wiarygodność nie została skutecznie podważona. Rozbieżności bowiem dotyczą jedynie ubocznych okoliczności, a to powoływania się przez powoda na swój stan psychiczny, przyznania, że chciał, by ktoś inny prowadził sprawy spółki.

Oddalono wnioski pozwanego zmierzające do wykazania konfliktu między współnikami spółki, wadliwego zarządzania działalnością spółki przez powoda i skutków tego zarządzania. Okoliczności te bowiem nie miały znaczenia dla obowiązku rozliczenia stron po rozwiązaniu spółki wskutek spłaty jej wierzycieli. W kontekście zarzutu potrącenia również nie było celowym ustalanie szczegółów działalności stron w ramach spółki cywilnej, z uwagi na stanowisko pozwanego, a zwłaszcza nieprecyzyjne uzasadnienie podstawy faktycznej wierzytelności przedstawionej do potrącenia, a także uzyskane przez powoda i pozwanego tytuły egzekucyjne przeciwko pozostałym współnikom. Nie przeprowadzono zatem dowodu z zeznań świadków J. L., M. M., M. N., M. S., Ł. K., N. G. (1), W. R. (1), J. S., M. R., ani z oświadczeń R. K. i E. J. (k. 73) oświadczenia Ł. K. (k. 75), oświadczeń J. L. (k. 77-78, 80). Podobnie oddalono dowody z protokołów zeznań świadków N. G. (1) i W. R. (1) (k. 82-83, 85-86), a także protokoły rozpraw w sprawach związanych z przedmiotem niniejszej sprawy. Zeznania złożone przez osobowe źródła osobowe w innych procesach nie mają bowiem mocy dowodowej w rozpoznawanej sprawie, ponadto dotyczą innych okoliczności niż kluczowe dla rozstrzygnięcia sporu. Przeprowadzanie dowodu z pisemnych oświadczeń oraz treści protokołów stanowiłoby również obejście zasady bezpośredniości. W tym kontekście ostatecznie nie oparto się również na potwierdzeniu odbioru kwoty (k. 71) jako pozostającym bez znaczenia dla sprawy.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powód dochodził roszczenia regresowego od współnika spółki cywilnej, wynikającego ze spłaty zadłużenia spółki cywilnej, w wysokości odpowiadającej udziałowi pozwanego w zyskach i stratach spółki. Podstawę żądania powoda stanowił zatem art. 376 k.c., zgodnie z którym, jeżeli jeden z dłużników solidarnych spełnił świadczenie, treść istniejącego między współdłużnikami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, czy i w jakich częściach może on żądać zwrotu od współdłużników. Jeżeli z treści tego stosunku nie wynika nic innego, dłużnik, który świadczenie spełnił, może żądać zwrotu w częściach równych.

Pozwany nie zgadzał się z zasadą swej odpowiedzialności oraz wysokością roszczenia. Nie stanowiło jednak sporu zawarcie umowy spółki cywilnej, rozwiązanie spółki, jej zadłużenie, wysokość udziałów stron w stratach spółki. Spłata zadłużenia przez powoda oraz wysokość uiszczonych kwot również nie były kwestionowane. Spornym było, czy pozwany odpowiada za koszty procesu i odsetki uiszczone na rzecz J. S., czy jest zobowiązany względem (...) S.A. ponad uiszczoną kwotę 72 000 zł. Według pozwanego powód nie wykazał, by spłacił długi w wysokości przekraczającej jego udział w stratach oraz by pozwany odpowiadał względem wierzyciela (...) S.A. Pozwany podniósł także zarzut nadużycia prawa (art. 5 k.c.), zarzut przedawnienia, a także zarzut potrącenia, powołując się na oświadczenie złożone w toku procesu. Nie zgadzał się też z roszczeniem odsetkowym.

Zgodnie z treścią art. 860 § 1 k.c. przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów. Za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie (art. 864 k.c.). Ponieważ spółka cywilna nie jest odrębnym podmiotem prawa zdolnym do zaciągania zobowiązań, należy uznać, że w przepisie tym chodzi o wspólne zobowiązania wspólników spółki zaciągnięte w związku z jej działalnością. Odpowiedzialność solidarna wspólników spółki cywilna przejawia się w tym, że wierzyciel może żądać zaspokojenia swojego roszczenia zarówno z majątku wspólnego wspólników ("majątku spółki"), jak i majątków odrębnych poszczególnych wspólników bądź jednego z nich (art. 366 § 1 k.c.). Zakresem przedmiotowym art. 864 k.c. są przy tym objęci wspólnicy, którzy byli uczestnikami spółki w momencie powstania zobowiązania. Rozwiązanie spółki, nie uchyla solidarnej odpowiedzialności wspólników, za długi spółki, wynikające z zobowiązań, które powstały w czasie jej istnienia.

Regres jednego ze wspólników w stosunku do pozostałych powstaje zaś wyłącznie w sytuacji, w której spłacił on zobowiązanie pieniężne wszystkich wspólników powstałe w wyniku działalności spółki ze swojego majątku odrębnego. Dla dopuszczalności roszczenia regresowego nie ma znaczenia, czy świadczenie zostało spełnione dobrowolnie, czy w drodze egzekucji. Dla powstania tego roszczenia nie jest też wymagane, aby wierzyciel został zaspokojony w całości. Za wystarczające należy uznać jego częściowe zaspokojenie. W tym przypadku, ta spełniona część podlega rozliczeniu zgodnie z zasadami określonymi w art. 376 k.c. Omawiany przepis nie daje bowiem podstaw do stwierdzenia, że roszczenie regresowe powstaje dopiero z chwilą, gdy świadczenie na rzecz wierzyciela przenosi część obciążającą świadczącego dłużnika, nie stwarza tym samym żadnych preferencji dla dłużników, wobec których wierzyciel nie zażądał świadczenia.

Zakres odpowiedzialności wszystkich zobowiązanych zwrotnie jest wyznaczany w pierwszej kolejności przez zakres świadczenia objętego solidarnością oraz przez zakres świadczenia spełnionego na rzecz wierzyciela przez dłużnika, który występuje ze stosownym roszczeniem. Przy ustalaniu części, jakich od pozostałych dłużników może żądać dłużnik, który spełnił świadczenie, uwzględnia się poza świadczeniem głównym także spełnione świadczenia uboczne. Jednakże odsetki za opóźnienie i kary umowne mogą być przedmiotem roszczenia regresowego skierowanego tylko do tych dłużników, którzy popadli w opóźnienie w wykonaniu zobowiązania, i tylko w wysokości wynikającej z okresu opóźnienia każdego z tych dłużników. Wszelkie koszty (koszty procesu, postępowania zabezpieczającego, egzekucji) również mogą być objęte roszczeniem regresowym, ale tylko w stosunku do tych dłużników, którzy pozostawali w stanie opóźnienia wykonania zobowiązania w chwili, gdy koszty te powstały. Bez znaczenia jest przy tym, czy dłużnicy ci wiedzieli o postępowaniu, w związku z którym koszty zostały poniesione. Możliwe jest również dochodzenie zwrotu kosztów procesu, gdy koszty te objęte są konstrukcją zobowiązania solidarnego (art. 105 § 2 k.p.c.).

Mając na uwadze solidarną odpowiedzialność wspólników spółki cywilnej za zobowiązania spółki, zaspokojenie wierzycieli następuje kosztem majątków osobistych poszczególnych wspólników (art. 864 k.c.), przy czym spłacone długi nie przestają być długami spółki, są jej majątkiem pasywnym, a w istocie stratami, w których z mocy art. 867 § 1 k.c. uczestniczą wszyscy wspólnicy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 lutego 2013 r. I ACa 59/13, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2003 r. II CKN 101/01, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2007 r. V CSK 54/07). Z chwilą spełnienia świadczenia upada solidarność - wierzyciel jest zaspokojony i przestaje istnieć jakikolwiek stosunek pomiędzy wierzycielem a współdłużnikami (tzw. stosunek zewnętrzny). Natomiast dłużnik, który spełnił świadczenie przestaje być dłużnikiem, lecz staje się wierzycielem dla pozostałych współdłużników. Dłużnik odpowiada za przypadającą na niego część długu stosownie do postanowień umowy.

Podstawę do tych rozliczeń regresowych stanowi odrębny, wiążący dłużników stosunek wewnętrzny. Dłużnik, który spełnił świadczenie może więc żądać części tego świadczenia, jaka przypada na pozostałych współdłużników. Służy mu w stosunku do nich tzw. roszczenie regresowe (roszczenie zwrotne). O tym, w jakich częściach i czy w ogóle dłużnik, który spełnił świadczenie, może żądać zwrotu od współdłużników, rozstrzyga treść istniejącego między nimi stosunku prawnego (tzw. stosunek wewnętrzny) i wynikać on może z umowy. Zasady rozliczeń pomiędzy dłużnikami wynikające z umowy mogą być w niej określone w sposób wyraźny lub dorozumiany. W orzecznictwie przyjmuje się, że strony w umowie mogą dowolnie określić między sobą zakres odpowiedzialności każdej z nich - taka umowna regulacja wpływa na rozliczenia między stronami, natomiast jest obojętna w odniesieniu do wierzyciela. Postanowienia umowy o uczestnictwie w stratach należy więc stosować do rozliczeń związanych ze spłaconymi długami z majątków osobistych, bowiem po spłacie wszystkich długów spółki i podziale majątku, zapłacone długi również musiałyby być rozliczone według reguły uczestnictwa w stratach. Uzupełnić należy, że zgodnie z art. 373 k.c. przy roszczeniu zwrotnym należy uwzględniać również dłużników zwolnionych z długu oraz dłużników, wobec których wierzyciel zrzekł się solidarności. Skoro bowiem wierzyciel nie jest stroną stosunku wewnętrznego, nie ma on żadnego wpływu na zakres rozliczeń między dłużnikami solidarnymi.

Przedmiotowe roszczenie powstaje z chwilą, gdy dłużnik spełnił świadczenie na rzecz wierzyciela. Roszczenia regresowe są niezależne wobec roszczenia przysługującego wierzycielowi. Podlegają też odrębnym zasadom przedawnienia, którego termin - w przypadku związania z działalnością gospodarczą dłużnika - wynosi 3 lata (art. 118 k.c.). Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym stało się ono wymagalne (art. 120 § 1 k.c.), tj. zazwyczaj z chwilą, gdy dłużnik żądający regresu mógł wezwać zobowiązanego do zaspokojenia roszczenia regresowego (art. 455 k.c.), co może nastąpić nie wcześniej niż po spełnieniu świadczenia przez dłużnika żądającego regresu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2019 r. IV CSK 453/18).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy, należy podkreślić, że przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić, że pierwotne zobowiązania względem (...) S.A. oraz (...)S.A. powstały w związku z prowadzoną w ramach spółki działalnością gospodarczą, w czasie, gdy w spółce uczestniczyli czterej wspólnicy, a udział w stratach powoda wynosił 37,5%, zaś pozwanego - 25%. Obaj wierzyciele uzyskali tytuły egzekucyjne względem wszystkich wspólników, a wypowiedzenie udziału oraz rozwiązanie spółki nie zmienia odpowiedzialności wspólników za spłatę zobowiązania. Podobnie za związane z działalnością spółki uznać należało roszczenie regresowe, dochodzone od powoda przez J. S., dłużnika rzeczowego względem (...)S.A. Z uwagi na zakończenie działalności przez spółkę, nie ulega wątpliwości, że strony w tym samym stosunku odpowiadają za spłacone przez jednego ze wspólników długi spółki. Nie ma przy tym znaczenia, że powód nie spłacił w całości roszczeń wymienionych wierzycieli. Nawet bowiem częściowa spłata zobowiązań pozwala na rozliczenie się wszystkich dłużników solidarnych. Warto zauważyć, że podobne stanowisko zajął pozwany, dochodząc w związku ze spłatą na rzecz (...)S.A. kwoty 28 800 zł (czyli niższej niż 25% całego zadłużenia spółki względem wymienionego wierzyciela) roszczenia regresowego od wspólników N. G. (1) i W. R. (1). Mając na uwadze zaspokojenie przez powoda wierzycieli spółki, przysługiwało mu roszczenie regresowe wobec pozwanego do wysokości 25% uiszczonych kwot. Roszczenia te powstały w okresie od 16 maja 2013 r. do 29 grudnia 2014 r. Zawarte przez powoda i pozwanego porozumienie co do spłaty części zadłużenia z (...) S.A. nie zwalniało żadnego dłużnika z pozostałej części zobowiązania (nieobjętej porozumieniem), wbrew sugestiom

pozwanego. Biorąc zaś pod uwagę całość wierzytelności (...) S.A. stwierdzonej nakazem zapłaty (382 103,04 zł), to zapłacona przez pozwanego kwota 72 000 zł nie stanowi bynajmniej 25% zadłużenia.

Rozważając zakres odpowiedzialności pozwanego, stwierdzono, że istotnie pozwany nie odpowiada za koszty procesu (8 667 zł) w sprawie z powództwa J. S. oraz za odsetki za opóźnienie (9 564,84 zł) uiszczone przez pozwanego na rzecz wierzyciela. Powód bowiem podejmował obronę we własnej sprawie, ponosił odpowiedzialność za własny dług jako dłużnik solidarny i popadł w opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Powód nie wykazał przy tym, że pozwany również popadł w opóźnienie w zapłacie na rzecz J. S.. Jeśli chodzi natomiast o spłatę kosztów procesu oraz kosztów egzekucyjnych wyegzekwowanych w toku postępowania z wniosku wierzyciela (...) S.A., to podstawę egzekucji stanowił tytuł wykonawczy również przeciwko pozwanemu, który odpowiadał solidarnie co do należności głównej oraz kosztów postępowania (art. 105 § 2 k.p.c.), samo postępowanie egzekucyjne również prowadzone było przeciwko niemu. Nie ulega zatem wątpliwości, że pozwany odpowiadał w tym przypadku za uregulowanie tychże kosztów.

Częściowo skuteczny okazał się również zarzut przedawnienia roszczenia, a to co do kwoty 20 000 zł, spłaconej w kwotach po 10 000 zł na rzecz J. S. w dniach

16 i 29 maja 2013 r. Bieg 3-letniego terminu przedawnienia co do tych kwot zakończył się zatem w dniach 16 i 29 maja 2016 r., zgodnie z art. 118 k.c., w brzmieniu sprzed 9 lipca 2018 r. Wniosek o zawezwanie do próby ugodowej powód złożył natomiast dopiero w dniu 13 czerwca 2016 r. Co do nieprzedawnionych roszczeń spowodowało to przerwę biegu terminu przedawnienia zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Przedawnienie w tym zakresie rozpoczęło bieg na nowo od dnia 1 grudnia 2016 r., kiedy postępowanie pojednawcze zakończyło się bez zawarcia ugody (art. 124 § 1 i 2 k.c.). Tym samym pozew złożony w dniu 10 lipca 2018 r. spowodował kolejną przerwę biegu przedawnienia.

Niezasadny okazał się zarzut potrącenia, który w istocie stanowił zarzut nieistnienia roszczenia. Przepis art. 498 § 1 i 2 k.c. stanowi, że gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Oświadczenie o potrąceniu ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 k.c.). Do potrącenia przedstawione mogą zostać zatem jedynie wierzytelności istniejące, a samo potrącenie dokonuje się poprzez oświadczenie złożone drugiej stronie.

W pierwszej kolejności zauważyć trzeba, że oświadczenie materialnoprawne budzi wątpliwości co do swej stanowczości i jednoznacznego zamiaru wywołania skutku w postaci umorzenia wierzytelności. Pozwany bowiem w treści pisma kwestionował wzajemną wierzytelność powoda. Ponadto, wierzytelność przedstawiona do potrącenia z tytułu odszkodowania za nienależyte prowadzenie spraw spółki nie została w ocenie Sądu dostatecznie określona i uzasadniona. Pozwany podał minimalne roszczenie, nie precyzując nawet wysokości poszczególnych składowych wierzytelności. Nie podał przykładowo jakie kwoty, kiedy i któremu wierzycielowi spółki uiścił. Nie sprecyzował również, jaki majątek posiadała spółka, nie oszacował jego wartości nawet w przybliżeniu. Podobnie nie uzasadnił podstawy do przypuszczenia, że utracił korzyści i jakiego rzędu wielkości. Pozwany podał jedynie przykładowe przelewy z rachunku spółki na łączną kwotę 125 300 zł, lecz 25% z tej kwoty to 31 325 zł, a nie jak podał pozwany – co najmniej 35 000 zł. Niezależnie od tych uwag, należy wskazać, że pozwany nie wykazał roszczenia wynikającego z przelewów na rachunek spółki cywilnej (...) oraz na rachunek osobisty powoda. Z przedłożonej historii rachunku wynika, że przepływy pieniężne następowały zarówno z rachunku powoda na rachunek spółki cywilnej, jak i z rachunku spółki na rachunek powoda. To samo dotyczy rachunku spółki (...). Nieznane są podstawy tych przelewów, żadna ze stron postępowania w istocie nie wyjaśniła tych transakcji. Niemniej z czynności tych nie wynika, by w rezultacie pozwany poniósł szkodę w kwocie 35 000 zł. Dodatkowo, pozwany był również współnikiem spółki (...), a zatem uprawnionym do środków przechowywanych na obu rachunkach bankowych. Z historii rachunku wynika także kilka wypłat bezpośrednio na rzecz pozwanego właśnie.

Jeśli natomiast chodzi o roszczenia pozwanego z tytułu szkody spowodowanej uczestnictwem w spółce cywilnej, to straty stanowią element ryzyka gospodarczego, nieodłącznie związanego z prowadzeniem jakiejkolwiek działalności

gospodarczej. W tym właśnie przejawia się losowy charakter umowy spółki cywilnej. Podkreślić trzeba, że pozwanemu przysługiwało prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki oraz jej reprezentowania, zgodnie z umową spółki (art. 865 k.c. i art. 866 k.c.). Faktycznie to jednak powód kierował działalnością spółki, za zgodą pozwanego. Poprzednio działająca spółka cywilna była podobnie zorganizowana i przynosiła zyski, co poddaje w wątpliwość podejrzenia pozwanego, że powód nie poradzi sobie z prowadzeniem działalności. Pozwany w dalszym ciągu miał dostęp do dokumentacji spółki, a skoro wątpił w skuteczność powoda, tym bardziej mógł zweryfikować wyniki spółki. W każdym czasie pozwany mógł wypowiedzieć swój udział w spółce, czego jednak nie uczynił albo też sprzeciwić się konkretnym czynnościom powoda, co również nie miało miejsca. Ponadto, odpowiedzialność pozwanego za wynik finansowy spółki czy zadłużenie spółki wobec podmiotów trzecich nie opiera się na zasadzie winy. Skoro pozwany działał w zaufaniu do powoda, świadomie pozostawiając mu podejmowanie decyzji dotyczących działalności spółki, to – poza przypadkiem rażącego niedbalstwa czy świadomego i celowego działania na szkodę spółki – nie może domagać się od powoda zwrotu utraconego wkładu, nie mówiąc o utraconych korzyściach, których pozwany w żaden sposób nawet nie uzasadnił ani nie wykazał. Przysługuje mu natomiast ewentualne roszczenie regresowe na wypadek spłaty wierzyciela spółki, analogicznie jak powodowi. Nie sposób również nie zwrócić uwagi, że zarówno powód, jak i pozwany, dochodzili odszkodowania od pozostałych wspólników spółki z uwagi na ich działania na szkodę spółki. W ten sposób strony uzyskały tytuł egzekucyjny przeciwko N. G. (1), zasądzający zwrot wypłaconych bezprawnie kwot z rachunku spółki w łącznej wysokości 38 410 zł. Na rzecz pozwanego zasądzono również solidarnie od N. G. (1) i W. R. (1) odszkodowanie w kwocie 49 900 zł.

W kontekście ryzyka gospodarczego, obciążającego obie strony postępowania, nie ma również podstaw, by przypisać powodowi nadużycie prawa podmiotowego i naruszenie zasad współzycia społecznego lub społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa (art. 5 k.c.). Powód bowiem prowadząc działalność spółki nie dopuścił się żadnych czynów, stanowiących naruszenie podstawowych zasad kupieckiej uczciwości i rzetelności, a zwłaszcza nie działał w celu doprowadzenia do strat w spółce. Przysługuje mu zatem prawo do wyrównania poniesionych strat, stosownie do umowy stron, tak by ciężar świadczenia spełnionego na rzecz wspólnego wierzyciela rozłożył się na wszystkich wspólników, odpowiednio do ich udziału w potencjalnych zyskach.

Podsumowując, na rzecz powoda zasądzono kwotę 11 250 zł jako 25% z nieprzedawnionego roszczenia regresowego (45 000 zł), wynikającego z uregulowania zadłużenia na rzecz J. S., a także kwotę 5 880,51 zł stanowiącą 25% z kwoty ściągniętej od powoda (23 522,04 zł) w toku postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela (...) S.A.

Odsetki za opóźnienie zasądzono od dnia wymagalności poszczególnych roszczeń, na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Powód przed procesem skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty jedynie części kwoty uiszczonej na rzecz J. S., wyznaczając termin zapłaty do dnia 31 grudnia 2015 r. W tej części pozwany pozostawał więc w opóźnieniu od dnia 1 stycznia 2016 r. Za wezwanie do zapłaty roszczenia wynikającego ze spłaty na rzecz (...) S.A. potraktowano doręczenie pozwanemu odpisu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, co miało miejsce w dniu 17 sierpnia 2016 r. Uwzględniając czas na dokonanie zapłaty, pozwany pozostawał w opóźnieniu od dnia 19 sierpnia 2016 r.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono.

O kosztach rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozdzielenia stosownie do wyniku postępowania, które powód wygrał w 64%. Koszty postępowania w sumie wyniosły 8 797,78 zł. Na wskazane koszty złożyły się: poniesione przez powoda - opłata od pozwu 1 335 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 3 600 zł (w sumie 4 952 zł) oraz poniesione przez pozwanego - opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 3 600 zł, opłaty za notarialne poświadczenia dokumentów dopuszczonych w charakterze dowodów 228,78 zł (w sumie 3 845,78 zł). Wysokość wynagrodzenia pełnomocników wynikała z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Pozwany powinien ponieść koszty w wysokości 5 630,58 zł (64% z 8 797,78 zł), a poniósł koszty w kwocie 3 845,78 zł, w konsekwencji kwotę 1 784,80 zł zasądzono od pozwanego na rzecz powoda.